

EDUSKUNNAN VASTAUS 150/2009 vp

Hallituksen esitys aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 59/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 13/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että eduskunnalle annetaan seikkaperäinen selonteko vuoden 2012 loppuun mennessä aluehallintouudistuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta ottaen huomioon muun ohella 1) uudistuksen eri tavoitteet, 2) virasto-

jen ja keskusten toiminta-ajatus, toimiala ja tehtävät, 3) aluejakojen toimivuus, 4) asiakas- ja kansalaislähtöisyyden toteutuminen sekä palvelujen saatavuus kielelliset palvelut mukaan lukien, 5) ohjausjärjestelmä ja johtaminen, 6) taloudelliset resurssit ja henkilöstön asema, 7) tuottavuus ja vaikuttavuus, 8) asioiden käsittelyn riippumattomuus ja puolueettomuus sekä oikeusturva, 9) viranomaisyhteistyö eri hallinnon tasoilla ja niiden välillä ja 10) alueellisen tahdonmuodostuksen käytännön vaikuttavuus valtion toimenpiteissä sekä että tarvittaessa ryhdytään jo aikaisemmin uudistuksen seurannan edellyttämiin toimenpiteisiin.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

aluehallintovirastoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään aluehallintovirastois-

ta. Muista valtion aluehallinnon tehtäviä hoitavista viranomaisista säädetään erikseen.

2 §

Aluehallintovirastojen toiminta-ajatus

Aluehallintovirastot edistävät alueellista yhdenvertaisuutta hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueilla.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Aluehallintovirastojen toiminnan ja tehtävien järjestämiseen sovelletaan, jollei tässä laissa toisin säädetä, työsuojeluhallinnosta annettua lakia (16/1993), ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annettua lakia (/), poliisin hallinnosta annettua lakia (110/1992) ja pelastuslakia (468/2003).

4 §

Aluehallintovirastojen toimiala ja tehtävät

Aluehallintovirastot hoitavat niille erikseen säädettyjä tehtäviä seuraavilla toimialoilla:

- 1) sosiaali- ja terveydenhuolto;
- 2) ympäristöterveydenhuolto;
- 3) koulutus- ja muu sivistystoimi;
- 4) oikeusturvan edistäminen ja toteuttaminen;
- 5) ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön alaan kuuluvat lupa- ja muut hakemusasiat;
- 6) pelastustoimi;
- 7) työsuojelun valvonta ja kehittäminen, työssä käytettävien tuotteiden tuotevalvonta sekä työsuojelulainsäädännön noudattamisen valvonta työsuojeluviranomaisena;
- 8) kuluttaja- ja kilpailuhallinto.

Aluehallintoviraston tehtävänä on lisäksi:

- 1) peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointi;
- 2) maistraattien ohjaus, valvonta ja kehittäminen;
- 3) varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen, valmiussuunnittelun yhteensovittaminen, alueellisten maanpuolustuskurssien järjestäminen, kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja

paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen;

4) viranomaisten johtaessa turvallisuuteen liittyviä tilanteita alueella tukea toimivaltaisista viranomaisista ja tarvittaessa sovittaa yhteen toimintaa niiden kesken;

5) poliisitoimen alueellinen viranomaisyhteistyö sekä varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen poliisitoimintaan koskien.

Aluehallintovirastolla voi olla myös muita erikseen säädettyjä tehtäviä.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointimenettelyä voidaan säätää valtiovarainministeriön asetuksella.

5 §

Aluehallintovirastojen organisointi

Aluehallintovirastojen lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Aluehallintovirasto jakautuu sille kuuluvien tehtävien hoitamista varten vastuualueisiin. Viraston vastuualueista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitava vastuualue on riippumaton valvontatehtävää hoitaessaan. Vastuualueen toiminta on järjestettävä siten, että riippumattomuus ja puolueettomuus työsuojelun valvontatehtävässä on turvattu. Vastuualueelle ei saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa työsuojelun valvontatehtävien asianmukaisen hoitamisen tai riippumattomuuden.

Aluehallintoviraston ympäristölupa-asioita hoitava vastuualue on lupa- ja muita hakemusasioita hoitaessaan sekä viraston kilpailuasioita hoitava vastuualue kilpailuasioita hoitaessaan riippumaton. Näiden vastuualueiden toiminta on järjestettävä siten, että riippumattomuus ja puolueettomuus edellä mainituissa tehtävissä on turvattu. Viraston ympäristölupa-asioita hoitavalle vastuualueelle ei saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa lupa- ja muiden hakemusioiden käsittelyn riippumattomuuden.

6 §

Aluehallintovirastojen toimivalta sekä toimialueet ja niiden laajentaminen

Aluehallintovirasto huolehtii sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta toimialueellaan ja käyttää sille kuuluvaa toimivaltaa siten kuin siitä tässä tai muussa laissa säädetään. Aluehallintovirasto voi kuitenkin hoitaa tehtäviä myös useamman kuin yhden viraston toimialueella, jos toimialueen laajentamisella voidaan tehostaa virastojen toimintaa ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä, parantaa palvelujen saatavuutta, edistää alueen suomen- ja ruotsinkielisen sekä saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielisen vähemmistön kielellisten oikeuksien toteutumista tai turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus taikka toimialueen laajentaminen on tarkoituksenmukainen muun vastaavan syyn vuoksi. Vastuualueiden sijoittumisesta aluehallintovirastoihin ja virastojen toimialueen laajentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Toimialueen laajentamisesta poliisitoimen tehtävissä säädetään sisäasiainministeriön asetuksella, työsuojelun tehtävissä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella ja ympäristölupaasioiden tehtävissä ympäristöministeriön asetuksella.

2 luku

Aluehallintovirastojen ohjaus ja johtaminen

7 §

Yleishallinnollinen ohjaus

Aluehallintovirastojen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu valtiovarainministeriölle.

8 §

Strateginen suunnittelu ja ohjaus

Aluehallintovirastojen toimintaa koskevien yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä aluei-

den näkemysten huomioon ottamiseksi laaditaan virastoille niiden toiminnan yleistä suunnittelua, ohjausta ja järjestämistä varten yhteinen strategia-asiakirja (*strateginen suunnittelu*) ja jokaiselle virastolle erilliset strategiset tulostavoiteasiakirjat (*strateginen ohjaus*). Strategia-asiakirja ja strategiset tulostavoiteasiakirjat laaditaan hallituksen toimikaudeksi ja niiden sisältö tarkistetaan tarvittaessa vuosittain.

Valtiovarainministeriö laatii yhdessä 10 §:ssä mainittujen ministeriöiden tai keskushallinnon virastojen sekä yhteistyössä aluehallintovirastojen ja tarvittavin osin maakunnan liittojen kanssa strategia-asiakirjan ja strategiset tulostavoiteasiakirjat aluehallintovirastoille. Jos strategia-asiakirjan sisällöstä ei saavuteta yksimielisyyttä ministeriöiden kesken, ratkaisee asian valtioneuvosto.

Aluehallintovirastojen toiminnan strategisen suunnittelun ja ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Strategisen suunnittelun ja ohjauksen järjestäminen eräissä tapauksissa

Aluehallintovirastojen strategia-asiakirjassa on omat osuudet poliisitoimen, työsuojelun ja ympäristölupa-asioita koskevien tehtävien suunnittelua ja ohjausta varten. Poliisitoimen osuus strategia-asiakirjassa sisältää strategisia linjauksia poliisitoimen tehtäviä hoitavalle vastuualueelle kuuluvasta viranomaisyhteistyöstä sekä poliisin varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittamisesta. Aluehallintovirastojen poliisitoimen ja työsuojelun tehtävien ohjausta varten ei laadita strategisia tulostavoiteasiakirjoja.

Aluehallintovirastojen työsuojelun tehtäviä koskevan strategisen suunnittelun ja ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristölupa-asioita koskevan strategisen suunnittelun ja ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista ympäristöministeriön asetuksella. Aluehallintovirastojen poliisitoimen tehtäviä

koskevan suunnittelun ja ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista säädetään muutoin poliisin hallinnosta annetussa laissa.

10 §

Toiminnallinen ohjaus

Aluehallintovirastojen toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, opetusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö sekä poliisihallitus tai keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty (*toiminnallinen ohjaus*). Valtiovarainministeriö huolehtii viraston yhteisiä toimintoja ja muita viraston yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta toiminnallisesta ohjauksesta.

Aluehallintovirastojen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan 1 momentissa tarkoitetun ministeriön tai keskushallinnon viraston johdolla tarvittaessa viraston toiminnan ja tehtävien ohjausta ja järjestämistä varten toiminnallinen tulostavoiteasiakirja.

Aluehallintovirastojen toiminnallisen ohjauksen menettelytavoista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Johtaminen

Aluehallintovirastoa johtaa viraston johtaja. Viraston johtaja vastaa viraston toiminnan tuloksellisuudesta ja viraston yhteisten tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Aluehallintoviraston vastuualuetta johtaa vastuualueen päällikkö. Vastuualueen päällikkö vastaa vastuualueen toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta. Poliisitoimen tehtäviä hoitavan vastuualueen päällikön tehtävistä ja vastuista päättää Poliisihallitus.

Aluehallintovirastolla on johtoryhmä, joka huolehtii viraston toimintojen yhteensovittamisesta. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii vi-

raston johtaja. Johtoryhmän muusta kokoonpanosta määrätään viraston työjärjestyksessä. Poliisitoimen edustaja osallistuu johtoryhmän työhön silloin, kun johtoryhmässä käsitellään poliisitoimen asioita tai sisäisen turvallisuuden viranomaisyhteistyötä. Poliisihallitus päättää poliisitoimen edustajasta aluehallintoviraston johtoryhmässä.

12 §

Asioiden ratkaisuvälit

Aluehallintoviraston johtaja ratkaisee viraston toimivaltaan kuuluvat asiat, jollei niitä ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty viraston muun virkamiehen ratkaistaviksi. Poliisitoimen, työsuojelun, ympäristölupa-asoiden ja pelastustoimen tehtäviä hoitavan vastuualueen toimivaltaan kuuluvat asiat ratkaisee kuitenkin asianomaisen vastuualueen päällikkö, jollei niitä ole säädetty tai vastuualueen työjärjestyksessä määrätty vastuualueen muun virkamiehen ratkaistaviksi taikka jollei päätöksenteosta ole toisin säädetty.

Aluehallintoviraston johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, jonka viraston virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista. Viraston johtaja ei kuitenkaan voi ottaa ratkaistavakseen asiaa, joka kuuluu viraston poliisitoimen, työsuojelun tai ympäristölupa-asoiden tehtäviä hoitavan vastuualueen toimivaltaan tai joka kuuluu pelastustoimen tehtäviä hoitavan vastuualueen toimivaltaan ja koskee pelastuslaissa tarkoitettuja asioita.

13 §

Aluehallintovirastojen työjärjestys

Aluehallintoviraston hallinnon ja toimintojen järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, lukuun ottamatta poliisitoimen, ympäristölupa-asoiden ja työsuojelun tehtäviä hoitavia vastuualueita, määrätään viraston työjärjestyksessä. Aluehallintoviraston työjärjestyksestä päättää viraston johtaja.

Aluehallintoviraston vastuualueella voi tarvittaessa olla työjärjestys. Työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä vastuualueen toimintojen järjestämisestä sekä henkilöstön tehtävistä ja työskentelypaikkakunnista. Vastuualueen työjärjestyksestä päättää vastuualueen päällikkö. Poliisitoimen tehtäviä hoitavan vastuualueen työjärjestyksestä päättää Poliisihallitus.

14 §

Virkojen täyttäminen

Valtioneuvosto nimittää aluehallintoviraston johtajan määrääjäksi valtiovarainministeriön esityksestä. Aluehallintoviraston vastuualueiden päälliköt, lukuun ottamatta poliisitoimen ja työsuojelun tehtäviä hoitavien vastuualueiden päällikköjä, nimitetään määrääjäksi. Vastuualueiden päälliköt ja 18 §:ssä tarkoitetun kielivähemmistön palveluyksikön päällikön nimittää vastuualueen toiminnallisesta ohjauksesta päävastuussa oleva ministeriö tai se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty. Nimittävän ministeriön tai keskushallinnon viraston tulee kuulla muita vastuualueen toiminnalliseen ohjaukseen osallistuvia ministeriöitä tai keskushallinnon virastoja sekä aluehallintovirastoa ennen päätöksentekoa.

Aluehallintoviraston työsuojelun, ympäristölupa-asioiden sekä pelastustoimen ja varautumisen tehtäviä hoitavien vastuualueiden päälliköt nimittävät vastuualueidensa henkilöstön. Poliisihallitus nimittää poliisitoimen tehtäviä hoitavan vastuualueen henkilöstön. Viraston muun henkilöstön nimittää viraston johtaja, jollei viraston työjärjestyksessä toisin määrätä.

Aluehallintoviraston virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Asioiden ratkaiseminen eräissä tapauksissa

Jos aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvan valvontaa, velvoitteiden asettamista tai oikeuden myöntämistä koskevan hallintoasian puolueeton käsittely voi ilmeisesti vaarantua sen vuoksi, että virasto on tai on ollut asiassa myös asianosaisena, viraston on, jollei asian puolueetonta käsittelyä voida viraston sisäisin toimenpitein järjestää, pyydettävä 10 §:ssä tarkoitettua ministeriötä määräämään toinen aluehallintovirasto käsittelemään ja ratkaisemaan asia. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

16 §

Valtion aluehallinto Ahvenanmaan maakunnassa

Ahvenanmaan maakunnassa on tässä laissa tarkoitettuna valtionhallinnon viranomaisena Ahvenanmaan valtionvirasto, jota johtaa maaherra. Virasto hoitaa sellaisia tämän lain 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, jotka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan kuuluvat valtakunnan toimivaltaan.

Viraston tehtävistä on muutoin voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Ahvenanmaan valtionviraston johtajana toimivasta maaherrasta säädetään Ahvenanmaan itsehallintolaissa.

17 §

Yhteistyö elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa

Aluehallintovirastojen on valtion aluehallintoa koskevissa asioissa toimittava yhteistyössä toimialueensa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

18 §

Kielivähemmistön palveluyksikkö

Aluehallintovirastolla voi sen toimialaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi olla erillinen alueen suomen- tai ruotsinkielistä taikka saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettulla saamelaiden kotiseutualueella saamenkielistä vähemmistöä palveleva yksikkö. Palveluyksikkö voidaan perustaa myös yhtä useamman aluehallintoviraston yhteiseksi yksiköksi.

Kielivähemmistön palveluyksikön perustamisesta, tehtävistä, nimestä, toimialueesta ja toimipaikasta sekä henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Virka-apu

Aluehallintoviraston velvollisuudesta antaa muille viranomaisille virka-apua säädetään erikseen. Aluehallintovirastolla on oikeus saada virka-apua muilta viranomaisilta.

20 §

Pakkokeinot

Aluehallintovirasto voi sakon uhalla, teettämishallalla tai keskeyttämishallalla velvoittaa asianomaisen noudattamaan käskyä tai kieltoa, jonka aluehallintovirasto tai siltä pakkokeinoasiassa virka-apua pyytävä muu viranomainen on toimivaltansa mukaisesti antanut. Aluehallintoviraston muusta pakkokeinoista koskevasta toimivallasta säädetään erikseen.

Työsuojelun valvontaan ja ympäristölupaasioita käsittelevän vastuualueen tehtäviin liitty-

vistä pakkokeinoista, toimivallasta ja menettelyistä säädetään erikseen.

21 §

Valtion edustaminen

Aluehallintovirasto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä sellaisissa asioissa, joissa toimivaltaista viranomaista ei ole laissa erikseen määrätty, lukuun ottamatta asioita, joista säädetään 4 §:n 1 momentin 5 kohdassa, jollei toiminnallisesta ohjauksesta vastaavan ministeriön tai keskushallinnon viraston edustaja sitä tee.

Jos aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvan asian vaikutukset koskevat merkittävästi kahden tai useamman viraston toimialuetta, toiminnallisesta ohjauksesta vastaava ministeriö päättää, mikä virasto toimii valtion edustajana asiassa. Ministeriön päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

22 §

Suoritteiden maksullisuus

Aluehallintoviraston suoritteiden maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta on voimassa, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

Aluehallintoviraston suoritteiden maksuista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei

muutoksenhausta säädetä muualla lainsäädännössä toisin.

24 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä niiden alaisista työ- ja elinkeinotoimistoista. Muista valtion alue- ja paikallishallinnon tehtäviä hoitavista viranomaisista säädetään erikseen.

2 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

3 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimiala ja tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset hoitavat niille erikseen säädettyjä tehtäviä seuraavilla toimialoilla:

- 1) yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen;
- 2) innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta;
- 3) työmarkkinoiden toimivuus, työvoiman saatavuus ja työllisyys;
- 4) koulutus, osaaminen ja kulttuuri;
- 5) kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimi;
- 6) maahanmuutto, kotouttaminen ja hyvät etniset suhteet;
- 7) maatilatalous, kalatalous, maaseudun kehittäminen, eläintunnistusjärjestelmä sekä maa- ja metsätalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja kasvinterveys;
- 8) energia ja sen tuotanto;
- 9) liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, maanteiden pito sekä julkisen liikenteen järjestäminen;
- 10) ympäristönsuojelu, alueiden käyttö, rakentamisen ohjaus, kulttuuriympäristön hoito,

luonnon monimuotoisuuden suojelu ja kestävä käyttö sekä vesivarojen käyttö ja hoito;

11) palkkaturva-asiat;

12) eräät edellä mainittuihin tehtäviin liittyvät rakennerahasto- ja aluekehitystehtävät.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävänä on lisäksi:

1) ohjata ja valvoa 3 luvussa tarkoitettuja työ- ja elinkeinotoimistoja;

2) valmistella liikenteen sekä kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arviointia;

3) valvoa yleistä etua ympäristö- ja vesiasioissa, tuottaa ja jakaa ympäristöä koskevaa tietoa sekä parantaa ympäristötietoutta, ehkäistä ja torjua ympäristövahinkoja ja -haittoja, huolehtia valtion vesitaloudellisista luvista ja yksityis- oikeudellisista sopimuksista sekä huolehtia ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muista tehtävistä säädetään erikseen.

4 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten organisointi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakautuu sille kuuluvien tehtävien hoitamista varten vastuualueisiin. Keskusten vastuualueista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 3 §:n 1 momentin 10 kohdassa ja 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen valvontatehtävien hoitaminen on järjestettävä siten, että asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan.

5 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimivalta sekä toimialueet ja niiden laajentaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus huolehtii sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta

toimialueellaan ja käyttää sille kuuluvaa toimivaltaa siten kuin siitä tässä tai muussa laissa säädetään. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin hoitaa tehtäviä myös useamman kuin yhden keskuksen toimialueella, jos toimialueen laajentamisella voidaan tehostaa keskusten toimintaa ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä, parantaa palvelujen saatavuutta, edistää alueen suomen- ja ruotsinkielisen sekä saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielisen vähemmistön kielellisten oikeuksien toteutumista tai turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus taikka toimialueen laajentaminen on tarkoituksenmukainen muun vastaavan syyn vuoksi. Vastuualueiden sijoittumisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin ja keskusten toimialueen laajentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2 luku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjaus ja johtaminen

6 §

Yleishallinnollinen ohjaus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yleishallinnollinen ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

7 §

Strateginen suunnittelu ja ohjaus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintaa koskevien yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä alueiden näkemysten huomioimiseksi laaditaan keskuksille niiden toiminnan yleistä suunnittelua, ohjausta ja järjestämistä varten yhteinen strategia-asiakirja (*strateginen suunnittelu*) ja jokaiselle keskukselle erilliset strategiset tulostavoiteasiakirjat (*strateginen ohjaus*). Strategia-asiakirja ja strategiset tulostavoiteasiakirjat laaditaan hallituk-

sen toimikaudeksi ja niiden sisältö tarkistetaan tarvittaessa vuosittain.

Työ- ja elinkeinoministeriö laatii yhdessä 8 §:ssä mainittujen ministeriöiden tai keskushallinnon virastojen sekä yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja maakunnan liittojen kanssa strategia-asiakirjan ja strategiset tulostavoiteasiakirjat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Jos strategia-asiakirjan sisällöstä ei saavuteta yksimielisyyttä ministeriöiden kesken, ratkaisee asian valtioneuvosto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toiminnan strategisen suunnittelun ja ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Toiminnallinen ohjaus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan sisäasiainministeriö, opetusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö tai keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty (*toiminnallinen ohjaus*). Työ- ja elinkeinoministeriö huolehtii keskuksen yhteisiä toimintoja ja muita keskuksen yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta toiminnallisesta ohjauksesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan 1 momentissa tarkoitettujen ministeriön tai keskusviraston johdolla tarvittaessa keskuksen toiminnan ja tehtävien ohjausta ja järjestämistä varten toiminnallinen tulostavoiteasiakirja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toiminnallisen ohjauksen menettelytavoista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Johtaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta johtaa keskuksen johtaja, jona toimii keskuksen yhden vastuualueen päällikkö oman toimensa ohella. Keskuksen johtaja vastaa keskuksen toiminnan tuloksellisuudesta ja keskuksen yhteisten tulostavoitteiden saavuttamisesta. Valtioneuvosto määrää keskuksen johtajan määrääjäksi työ- ja elinkeinoministeriön esityksestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualuetta johtaa vastuualueen päällikkö. Vastuualueen päällikkö vastaa vastuualueen toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on johtoryhmä, joka huolehtii keskuksen toimintojen yhteensovittamisesta. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii keskuksen johtaja. Keskuksen toimialueella toimivan metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetussa laissa (1474/1995) tarkoitettujen metsäkeskuksen johtaja osallistuu asiantuntijajäsenenä johtoryhmän työhön silloin, kun johtoryhmässä käsitellään asioita, jotka koskevat metsätaloutta. Johtoryhmän muusta kokoonpanosta määrätään keskuksen työjärjestyksessä.

10 §

Asioiden ratkaisuvälit

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johtaja ratkaisee keskuksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jollei niitä ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty keskuksen muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, joka koskee keskuksen yhteisiä toimintoja sekä asian, joka koskee keskuksen yhteistä rakennerrahasto-ohjelmatyötä. Keskuksen johtaja ei voi kuitenkaan ottaa ratkaistavakseen asiaa, joka kuuluu keskuksen vastuualueen tehtäviin ja toimivaltaan.

11 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten työjärjestys

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallinnon ja toimintojen järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta määrätään keskuksen työjärjestyksessä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työjärjestyksestä päättää keskuksen johtaja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueella voi tarvittaessa olla työjärjestys. Työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä vastuualueen toimintojen järjestämisestä sekä henkilöstön tehtävistä ja työskentelypaikkakunnista. Vastuualueen työjärjestyksestä päättää vastuualueen päällikkö.

12 §

Virkojen täyttäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueen päällikkö nimitetään määräajaksi. Päällikön nimittää vastuualueen toiminnallisesti ohjauksesta päävastuussa oleva ministeriö tai se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty. Nimittävän ministeriön tai keskushallinnon viraston tulee kuulla muita vastuualueen toiminnalliseen ohjaukseen osallistuvia ministeriöitä tai keskushallinnon virastoja sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ennen päätöksentekoa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualueen henkilöstön nimittää vastuualueen päällikkö.

Keskuksen muun henkilöstön nimittää keskuksen johtaja, jollei keskuksen työjärjestyksessä toisin määrätä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Työ- ja elinkeinotoimistot

13 §

Työ- ja elinkeinotoimistot

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alaisina paikallishallinnon viranomaisina toimii työ- ja elinkeinotoimistoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perustaa ja lakkauttaa työ- ja elinkeinotoimistot ja niiden johtajien virat sekä määrää työ- ja elinkeinotoimistojen toimialueet, nimet ja toimipaiikat.

14 §

Työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävänä on:

- 1) edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden parantamista;
- 2) toimeenpanna julkinen työvoimapalvelu;
- 3) edistää maahanmuuttajien kotoutumista;
- 4) tarjota yrityspalveluihin liittyvää neuvontaa;
- 5) hoitaa muut sille säädetty tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sille määräämät tehtävät.

15 §

Työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan määräytyminen

Työ- ja elinkeinotoimisto huolehtii sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta toimialueellaan. Työ- ja elinkeinotoimisto voi hoitaa tehtäviä myös useamman kuin yhden toimiston toimialueella, jos järjestelyllä voidaan tehostaa toimistojen toimintaa ja resurssien käyttöä, parantaa palvelujen saatavuutta tai turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus taikka järjestely on tarkoituksenmukainen muun vastaavan syyn vuoksi. Työ- ja elinkeinotoimistojen välisestä tehtäväjaosta ja sitä koskevasta alueellisen toimivallan järjestämisestä määrää-

tään elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen päätöksellä, jos kyseessä on keskuksen toimialueen sisäinen järjestely. Muussa tapauksessa asiasta määrätään työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä.

16 §

Työ- ja elinkeinotoimiston ohjaus

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa toimintastrategian ja tulostavoitteet sekä antaa ohjeet, joiden mukaisesti keskus ohjaa työ- ja elinkeinotoimistoja.

17 §

Työ- ja elinkeinotoimistojen johtaminen ja ratkaisuvallta

Työ- ja elinkeinotoimistoa johtaa toimiston johtaja. Työ- ja elinkeinotoimiston johtaja vastaa toimiston toiminnan tuloksellisuudesta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sille asettamien tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Työ- ja elinkeinotoimiston johtaja tai muu virkamies, jolle on säädetty tai työjärjestyksessä määrätty päätösvalta, ratkaisee toimiston päätettävät asiat. Työjärjestyksellä voidaan siirtää ratkaisuvalltaa toimiston muille virkamiehille.

Työ- ja elinkeinotoimiston johtaja voi pidättää itsellään päätösvalan asiassa, jonka toimiston virkamies työjärjestyksen mukaan saa ratkaista.

18 §

Työ- ja elinkeinotoimiston työjärjestys

Työ- ja elinkeinotoimiston hallinnon ja toimintojen järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta määrätään toimiston työjärjestyksessä. Työ- ja elinkeinotoimiston työjärjestyksestä päättää toimiston johtaja.

19 §

Tarkemmat säännökset toimiston virkoihin nimityksestä

Työ- ja elinkeinotoimiston virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja virkoihin nimityksestä on voimassa, mitä valtion virkamieslaissa (750/1994) säädetään. Kelpoisuusvaatimuksista, nimityksestä, virkavapauden myöntämisestä ja muista vastaavista asioista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Asioiden ratkaiseminen eräissä tapauksissa

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvan valvontaa, velvoitteiden asettamista tai oikeuden myöntämistä koskevan hallintoasian puolueeton käsittely voi ilmeisesti vaarantua sen vuoksi, että keskus on tai on ollut asiassa myös asianosaisena, keskuksen on, jollei asian puolueetonta käsittelyä voida keskuksen sisäisin toimenpitein järjestää, pyydettyä 8 §:ssä tarkoitettua ministeriötä määräämään toinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelemään ja ratkaisemaan asia. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Yhteistyö aluehallintovirastojen kanssa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten on valtion aluehallintoa koskevissa asioissa toimittava yhteistyössä toimialueensa aluehallintovirastojen kanssa.

22 §

Yhteistyö maakunnan liittojen ja kuntien kanssa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus osallistuu alueiden kehittämislaissa (602/2002) tarkoitettuun kehittämistyöhön.

23 §

Kielivähemmistön palveluyksikkö

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella voi sen toimialaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi olla erillinen alueen suomen- tai ruotsinkielistä taikka saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielistä vähemmistöä palveleva yksikkö. Palveluyksikkö voidaan perustaa myös yhtä useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteiseksi yksiköksi.

Kielivähemmistön palveluyksikön perustamisesta, tehtävistä, nimestä, toimialueesta ja toimipaikasta sekä henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Valtion edustaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa toimialaansa kuuluvissa asioissa, jollei toiminnallisesta ohjauksesta vastaavan ministeriön tai keskushallinnon viraston edustaja sitä tee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta käyttää valtion puolesta asianomistajan puhevaltaa säädetään erikseen.

Jos keskuksen toimivaltaan kuuluvan asian vaikutukset koskevat merkittävästi kahden tai useamman keskuksen toimialuetta, toiminnallisesta ohjauksesta vastaava ministeriö päättää,

mikä keskus toimii valtion edustajana tässä asiassa. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Työ- ja elinkeinotoimisto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa toimiston toimialaan kuuluvissa asioissa, jollei toiminnallisesta ohjauksesta vastaavan ministeriön tai keskushallinnon viraston edustaja taikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustaja sitä tee.

25 §

Suoritteiden maksullisuus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimiston suoritteiden maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta on voimassa, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suoritteiden maksuista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimiston antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei muutoksenhausta säädetä muualla lainsäädännössä toisin.

27 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ympäristönsuojelulaissa (86/2000), vesilaissa (264/1961), kalastuslaissa (286/1982), merensuojelulaissa (1415/1994) ja muussa laissa aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvaksi säädettyjen ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelyyn aluehallintovirastossa.

2 §

Asioiden käsittely

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuja asioita valmisteltaessa ja ratkaistaessa on oltava asian laadun edellyttämä oikeudellinen, tekninen ja luonnontieteellinen asiantuntemus.

Asiat ratkaistaan esittelystä yhden ratkaisijan kokoonpanossa tai monijäsenisessä kokoonpanossa.

3 §

Ratkaisukokoonpanot

Yhden ratkaisijan kokoonpanossa asian ratkaisee vastualueen päällikkö tai vastualueen

päällikön määräämä vastualueen muu virkamies.

Jos asian tai hankkeen laatu ja laajuus tai merkittävät vaikutukset taikka muu erityinen syy sitä edellyttää, asia ratkaistaan monijäsenisessä kokoonpanossa. Asia on siirrettävä kolmijäsenisen tai tätä laajemman kokoonpanon ratkaistavaksi, jos kaksijäsenisen kokoonpanon jäsenet ovat asian ratkaisemisesta eri mieltä.

Vastualueen päällikkö määrää ratkaistavan asian ratkaisukokoonpanon ja tarvittaessa kokoonpanolle puheenjohtajan. Vastualueen päällikkö ei voi ottaa ratkaistavakseen asiaa, jonka hän on määrännyt muussa kokoonpanossa ratkaistavaksi.

Erityisasiantuntemuksen turvaamiseksi monijäseniseen kokoonpanoon voidaan määrätä jäseniä myös toisesta aluehallintovirastosta.

4 §

Äänestäminen

Äänestämiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 52 §:ssä säädetään.

5 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen edistämisen järjestelystä 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun lain (328/1967) 4 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1236/2007, seuraavasti:

4 §

— — — — —
Alueellisen taidetoimikunnan jäsenet määrää toimikunnan toimialueen maakunnan liitto alueellisia taiteen ja kulttuurin järjestöjä ja laitoksia kuultuaan näiden ehdottamista henkilöistä. Jos taidetoimikunnan toimialue kuitenkin

muodostuu useammasta maakunnan liiton alueesta, asianomaiset maakunnan liitot määräävät jäsenet yhdessä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudestaan.

—
Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työsuojeluhallinnosta 8 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (16/1993) 2 §:n 3 momentti sekä 5 ja 7 §, sekä
muutetaan 3 § ja 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 § osaksi laeissa 478/2004 ja 55/2006, seuraavasti:

3 §

Ministeriö voi asianomaisia aluehallintovirastoja kuultuaan määrätä aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavan vastualueen virkamiehen suostumuksellaan tekemään tilapäisesti toisen aluehallintoviraston työsuojelun tehtäviä hoitavalle vastuualueelle tai ministeriölle kuuluvia tehtäviä.

viä hoitavan vastualueen yhteydessä työsuojelulautakunta, jonka kokoonpanon määrää asianomaisen aluehallintoviraston asianomaisen vastualueen päällikkö. Työsuojelulautakunnasta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä työsuojeluneuvottelukunnasta säädetään. Työsuojelulautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

4 §

— — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten on aluehallintoviraston työsuojelun tehtä-

—
Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

valtion virkamieslain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 593/2005, sekä
muutetaan 4 §:n 2 momentin 7 kohta ja 7 §:n 1 momentin 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 7 kohta mainitussa laissa 593/2005 ja 7 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 281/2000, seuraavasti:

4 §

Säännökset virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja muuttamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Seuraavia virkoja ei saa perustaa, lakkauttaa eikä niiden nimeä muuttaa, ellei kutakin virkaa ole valtion talousarviossa eritelty:

7) rajavartiolaitoksen päällikön ja apulaispäällikön sekä kenraalin tai amiraalin virat.

7 §

Seuraaviin virkoihin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen:

6) aluehallintoviraston pelastustoimen ja vaurautumisen tehtäviä hoitavan vastuualueen päällikön virka;

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

liikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun liikuntalain (1054/1998) 2, 3, 6, 8 ja 10 § seuraavasti:

2 §

Vastuut ja yhteistyövelvoitteet

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle on valtion ja kuntien tehtävä. Liikunnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt.

Opetusministeriö vastaa liikuntatoimen yleisestä johdosta, kehittämisestä ja yhteensovittamisesta liikunnan yhteistyössä valtionhallinnos-

sa. Alueellisella tasolla nämä tehtävät kuuluvat alueelliselle liikuntatoimelle ja paikallistasolla kunnille.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

3 §

Alueellinen liikuntatoimi

Alueellisella liikuntatoimella tarkoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja maakunnan liittojen asettamia alueellisia liikuntaneuvostoja. Alueellisen liikuntatoimen tehtävistä sekä alueellisten liikuntaneuvostojen kokoonpanosta ja lukumäärästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Alueellisen liikuntatoimen rahoitus

Opetusministeriö osoittaa alueellisen liikuntatoimen käyttöön vuosittain toimintamäärärahat, joiden käytöstä sovitaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Ministeriö voi osoittaa alueelliselle liikuntatoimelle myös muita määrärahoja edelleen avustuksina myöntäviksi.

Lisäksi ministeriö voi avustaa muuta alueellista liikunnan kehittämistyötä.

8 §

Liikuntapaikkojen valtionavustukset

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha avustusten myöntämiseksi liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeisiin. Avustuksilla edistetään

erityisesti laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin tarkoitettujen liikuntapaikkojen rakentamista, hankkimista, peruskorjaamista ja varustamista.

Avustusta myönnetään ensisijaisesti kunnalle tai kuntayhtymälle sekä kunnan tai kuntayhtymän määräämisvallassa olevalle yhteisölle. Avustusta voidaan myöntää myös muille yhteisöille.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista valtionavustuksista säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa.

Ministeriön on myöntäessään avustuksia liikuntapaikkarakentamiseen pyydettävä asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja valtion liikuntaneuvoston lausunto.

10 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen 5—9 §:ssä tarkoitettujen avustusten osalta on opetusministeriö.

Liikuntapaikkojen perustamishankkeiden osalta ministeriö voi siirtää alueellisen liikuntatoimen valmisteltavaksi ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa päätettäväksi osan liikuntapaikkarakentamiseen varatusta määrärahasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on valtionapuviranomainen ministeriön määräämässä laajuudessa.

Tämän lain voimaantulosta säädetään lailla.

Laki

valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaannpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaan tulevat säädökset

Seuraavat lait tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010:

- 1) laki aluehallintovirastoista (/);
- 2) laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (/);
- 3) laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa (/);
- 4) laki taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta (/);
- 5) laki työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta (/);
- 6) laki valtion virkamieslain 4 ja 7 §:n muuttamisesta (/);
- 7) laki liikuntalain muuttamisesta (/).

2 §

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan seuraavat lait:

- 1) lääninhallituslaki (22/1997) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 2) laki työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista (796/2008);
- 3) laki ympäristöhallinnosta (55/1995) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen; sekä
- 4) laki ympäristölupavirastoista (87/2000) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

3 §

Aluehallintoviraston tehtäviä ja toimivaltaa koskevat siirtymäsäännökset

Jos aluehallintoviraston toimialaan kuuluva tehtävä on muualla laissa säädetty lääninhallituksen, alueellisen ympäristökeskuksen, ympäristölupaviraston taikka työsuojelupiirin työ-

suojelutoimiston tai työsuojeluviranomaisen hoidettavaksi, alueellisesti toimivaltainen aluehallintovirasto hoitaa tehtävän ja käyttää siihen liittyvää toimivaltaa tämän lain tultua voimaan.

4 §

Vireillä olevia asioita koskevat siirtymäsäännökset aluehallintovirastojen osalta

Lääninhallituksissa, alueellisissa ympäristökeskuksissa, ympäristölupavirastoissa ja työsuojelupiirien työsuojelutoimistoissa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat sekä ennen tämän lain voimaantuloa tehdyt sopimukset ja sitoumukset ja niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka aluehallintovirastoista annetun lain nojalla kuuluvat aluehallintovirastoille, siirtyvät vastaavalle alueellisesti toimivaltaiselle aluehallintovirastolle.

Ympäristölupavirastossa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia, jonka vireillä olosta on kuulutettu tai joka on annettu muutoin tiedoksi asianosaisille, ratkaistaan siinä aluehallintovirastossa, jonka päätoimipaikka sijaitsee samalla toimialueella, missä ympäristölupaviraston toimipaikka sijaitsi asian tullessa vireille.

5 §

Aluehallintovirastojen toimipaikat siirtymäkaudella

Jos lääninhallituksella, alueellisella ympäristökeskuksella, ympäristölupavirastolla tai työsuojelupiirin työsuojelutoimistolla on tämän lain voimaan tullessa toimipaikka sellaisella paikkakunnalla, jonne ei perusteta aluehallintoviraston toimipaikkaa, voidaan toimipaikka säilyttää aluehallintoviraston toimipaikkana enintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta ja hoitaa toimipaikassa niitä tehtäviä, joita siellä

hoidettiin tämän lain voimaan tullessa. Näistä toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jos lääninhallituksen, alueellisen ympäristökeskuksen, ympäristölupaviraston tai työsuojelupiirin työsuojelutoimiston tehtävä siirretään tämän lain täytäntöönpanon yhteydessä hoidettavaksi aluehallintovirastossa toiseen toimipaikkaan kuin missä se hoidettiin tämän lain voimaan tullessa, voidaan tehtävä hoitaa aikaisemmassa toimipaikassa enintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta. Tehtävän hoitamisesta aikaisemmassa toimipaikassa päättää aluehallintovirasto.

6 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäviä ja toimivaltaa koskevat siirtymäsäännökset

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialaan kuuluva tehtävä on muualla laissa säädetty lääninhallituksen, työ- ja elinkeinokeskuksen, tiepiirin taikka alueellisen ympäristökeskuksen hoidettavaksi, alueellisesti toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa tehtävän ja käyttää siihen liittyvää toimivaltaa tämän lain tultua voimaan.

7 §

Vireillä olevia asioita koskevat siirtymäsäännökset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osalta

Lääninhallituksissa, työ- ja elinkeinokeskuksissa, tiepiireissä, Merenkululaitoksen yhteysalusliikenneyksikössä sekä alueellisissa ympäristökeskuksissa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat sekä ennen tämän lain voimaantuloa tehdyt sopimukset ja sitoumukset ja niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain nojalla kuuluvat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, siirtyvät vastaavalle alueellisesti toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Kuitenkin lää-

ninhallituksissa Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettaviin alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmiin liittyvät vireillä olevat asiat siirtyvät alueellisesti toimivaltaiselle maakunnan liitolle.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimipaikat siirtymäkaudella

Jos lääninhallituksella, työ- ja elinkeinokeskuksella, tiepiirillä, Merenkululaitoksen yhteysalusliikenneyksiköllä tai alueellisella ympäristökeskuksella on tämän lain voimaan tullessa toimipaikka sellaisella paikkakunnalla, jonne ei perusteta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimipaikkaa, voidaan toimipaikka säilyttää keskuksen toimipaikkana enintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta ja hoitaa siellä niitä tehtäviä, joita siellä hoidettiin tämän lain voimaan tullessa. Näistä toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jos lääninhallituksen, työ- ja elinkeinokeskuksen, tiepiirin, Merenkululaitoksen yhteysalusliikenneyksikön tai alueellisen ympäristökeskuksen tehtävä siirretään tämän lain täytäntöönpanon yhteydessä hoidettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa toiseen toimipaikkaan kuin missä se hoidettiin tämän lain voimaan tullessa, voidaan tehtävä hoitaa aikaisemmassa toimipaikassa enintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta. Tehtävän hoitamisesta aikaisemmassa toimipaikassa päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

9 §

Poliisitointa koskevat siirtymäkauden järjestelyt

Ennen Poliisihallituksen toiminnan aloittamista sisäasiainministeriö tekee aluehallintovirastoista annetun lain toimeenpanon edellyttämät päätökset asioissa, jotka edellä mainitun lain mukaan kuuluvat Poliisihallituksen toimivaltaan.

10 §

Maaseutuelinkeinojen eräitä tukitoimenpiteitä koskevat siirtymäsäännökset

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialue ei vastaa tämän lain voimaan tullessa toimineen työ- ja elinkeinokeskuksen toimialuetta, aluejaon muutos on otettava huomioon maaseutuelinkeinojen tukitehtäviin liittyviä asioita hoidettaessa. Asiassa, jossa maatilan tai maaseutuyrityksen sijaintikunta vaikuttaa viranomaisen toimivaltaan, vireillä olevaa asiaa ei aluejaon muutoksen johdosta siirretä toiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, vaan käsitellään loppuun siinä keskuksessa, johon asianomaisen työ- ja elinkeinokeskuksen asiat pääasiassa siirretään. Vastaavalla tavalla käsitellään loppuun myös monivuotinen hanke, jonka toteutusalue ei kuulu sen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueeseen, johon tukihakemuksen vastaanottaneen työ- ja elinkeinokeskuksen tehtävät siirretään.

Sellainen asia tai tehtävä, johon maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 69, 69 a, 70—74, 74 a ja 75 §:ssä tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain voimaannpanosta annetun lain (1480/2007) mukaan sovelletaan viimeksi mainitun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, siirtyy tämän lain voimaan tullessa sen alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jolle asianomaisen työ- ja elinkeinokeskuksen toimialueen tehtävät siirtyvät. Näitä asioita ja tehtäviä ei kuitenkaan siirretä, jos muussa laissa tai sen nojalla toisin säädetään. Vastaavalla tavalla menetellään asioissa, joista säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 71—76, 76 a ja 78—80 §:ssä ja kolttalain (253/1995) 68—70 ja 73 §:ssä.

11 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Lääninhallitusten, työ- ja elinkeinokeskusten, työsuojelupiirien työsuojelutoimistojen, tiepiirien, Merenkulkulaitoksen yhteysalusliiken-

neyksikön, alueellisten ympäristökeskusten ja ympäristölupavirastojen virka- ja työsopimus-suhteinen henkilöstö sekä vastaavat virat ja tehtävät, lukuun ottamatta tämän lain voimaan tullessa lakkaavia valtion virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja virkoja ja 8 kohdassa tarkoitettuja ympäristölupaviraston johtajan virkoja sekä poliisin lääninjohtajan virkoja, siirtyvät tässä laissa tarkoitettun lainsäädännön voimaan tullessa asianomaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen tai aluehallintovirastoon. Poliisin lääninjohtajan virkojen järjestämisestä säädetään poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta annetun lain (497/2009) voimaantulosäännöksessä. Lakkaaviin virkoihin perustuvat virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista tämän lain voimaan tullessa.

Määräaikaisia tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai aluehallintoviraston palvelukseen määräaikaisen palvelusuhteensa keston ajaksi.

Virkojen ja tehtävien siirtymiseen ei tarvita virkamiehen tai työntekijän suostumusta, ellei virka tai tehtävä siirry työssäkäyntialueelta toiselle. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä euromääräisen palkkansa.

Jos viran tehtävät muuttuvat olennaisesti ja sen tilalle perustetaan uusi virka, voidaan uusi virka täyttää haettavaksi julistamatta.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää henkilöstön sijoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin ja valtiovarainministeriö aluehallintovirastoihin.

12 §

Eräiden virkojen perustaminen ja täyttäminen

Valtiovarainministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa aluehallintovirastojen johtajien virat. Virat perustetaan 1 päivästä tammikuuta 2010 ja niihin sovelletaan niiden perustamisen jälkeen valtion virkamieslakia.

Valtiovarainministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa aluehallintovirastojen sekä työ- ja elinkeinoministeriö elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskusten vastuualueiden päälliköiden, aluehallintovirastoista annetun lain 18 §:ssä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 23 §:ssä tarkoitetun palveluyksikön päällikön virat, aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten hallintopalveluista vastaavien yksiköiden päälliköiden virat ja tämän lain 11 §:n 1 momentin nojalla lakkaavien virkojen tilalle perustettavat virat. Aluehallintovirastoista annetun lain 10 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu ministeriö tai keskushallinnon virasto voi ennen tämän lain voimaantuloa nimittää virkamiehet edellä tarkoitettuihin virkoihin niitä ensimmäisen kerran täytettäessä. Nämä virat voidaan täyttää niitä ensimmäistä kertaa täytettäessä haettavaksi julistamatta.

13 §

Maakunnan liittoihin siirtyvää henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Lääninhallitusten palveluksessa olevat Euroopan aluekehitysrahaston tehtäviä hoitavat virkamiehet siirtyvät tämän lain voimaan tullessa asianomaisten maakunnan liittojen palvelukseen maakunnan liittojen viranhaltijoiksi aikaisempia tehtäviä vastaaviin tehtäviin, jos he ovat antaneet suostumuksensa siirtoon ennen tämän lain voimaantuloa. Heidän virkansa lääninhallituksissa lakkaavat tämän lain voimaan tullessa. Virkojen lakatessa niihin perustuneet virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää henkilöstön sijoittamisesta maakunnan liittoihin. Ministeriön on ennen päätöksentekoa kuultava asiasta asianomaisia maakunnan liittoja.

Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteeseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet, valtion keskustason virka- ja työehtosopimukseen perustuvat palvelussuhteen ehdot sekä euromääräisen palkkansa.

14 §

Aluejaosta johtuvia vaikutuksia koskevat siirtymäsäännökset

Jos jonkun oikeutta, etuutta tai velvollisuutta koskevan asian, jonka käsittely tämän lain voimaan tullessa siirtyy aluehallintovirastolle tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ratkaisemiseen vaikuttaa tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut hallinnollinen aluejako, noudatetaan asian ratkaisemisessa tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta aluejakoa viisi vuotta tämän lain voimaantulosta.

Mitä 1 momentissa säädetään hallinnollisen aluejaon noudattamisesta, sovelletaan myös silloin, jos jonkun oikeutta, etuutta tai velvollisuutta koskevan asian ratkaisemiseen tai määräytymiseen muutoin vaikuttaa tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut aluejako.

15 §

Muutoksenhakua koskevat siirtymäsäännökset

Päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jos tuomioistuin kumoaa päätöksen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tällä lailla voimaantuvien lakien mukaisesti.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaan tuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2009
